

Egyetemi tudásfa, a csapat mint tudásforrás

Horn Balázs



Mindenki szeretné, hogy legyen a munkahelyén tudásbázis, egy jól működő tudástár. Milyen jól jönne, ha bármikor csak néhány kattintással választ kapnánk a kérdéseinkre, nem kellene más tapasztalt kolléga értékes idejét igénybe venni. Akár harmadszorra kérni a segítséget sem lenne kellemetlen, csak azért mert épp nem jut az ember eszébe a válasz. Egy tudásbázis azonban kemény dió, mert ki mondja meg, hogy mire van szükség, vagy mi legyen benne? Ki tervezi meg az ehhez szükséges adatbázist, ki tölti fel tartalommal, ki jeleníti meg megfelelően, praktikus formában, vagy ki gondoskodik arról, hogy keresésre is alkalmas legyen? Sőt, tartja karban? Ráadásul munkaidő után, netán önszorgalomból, csak mert szeret segíteni?

A jó tudástár elkészítése egyáltalán nem könnyű, sőt kifejezetten kihívásokkal teli feladat. Nem kevés időre és komoly szaktudásra van szükség az elkészítéséhez. Hogyan lenne elég ideje egy olyan csapatnak, amely így is túl van terhelve? Ráadásul pont azt a szakértő kollégát kellene rendszeresen bevonni, akinél amúgy is minden fontos témában szűk a keresztmetszet. Sokszor itt ki is fullad a lelkesedés, a megvalósítás az ábrándozás fázisban elhal.



Lehet, hogy klisének hangzik, mégis fontos megjegyezni: nem csak annak van ára ha valamivel foglalkozunk, hanem annak is, ha nem...sőt! Ugyanis a kollégáknak be kell tanulniuk, újra és újra utána kell nézniük a munkájukhoz szükséges információknak, ami időigényes feladat. Hányszor telnek el órák azzal, hogy egy korábban már megoldott kérdéssel bogarászik valaki, ahelyett hogy

egy kész válasszal percek alatt megoldaná a kérdést. A szakértőt tekintve pedig lehet, hogy épp attól annyira elfoglalt, mert jóhiszemű ember lévén, nagyon sok idejét a válaszadásra fordítja, és szinte alig tud a saját feladatával foglalkozni. Találkoztunk már ilyen helyzettel ugye? A nagy kérdés, hogy mi a megoldás? Mert csodák nincsenek, magától nem nő ki a tudásfa! Tegyük egy kis kitérőt és hívjuk segítségül főiskolai, egyetemista élményeinket.

Mikor az egyetemre kerültünk tankörökbe osztottak minket. Sokan közülünk vidékről és Budapest legkülönbözőbb kerületeiből kerülünk egy csoportba. Akik már korábbról ismerték egymást, jelezték hogy szeretnének egy körbe kerülni, de a többségünk sok új diákkal találkozott. **Új arcok, új viszonyok, új környezet.** Mégis nagyon hamar működött a kommunikáció a csapaton, csapatokon belül. Megvolt a közös cél is, minden csapattag szeretett volna, friss, megbízható, jól használható információhoz jutni. Mert mindenki ott akart lenni a legjobb előadásokon, gyakorlatokon, az előző évi vizsgákat megszerezni időben, és a sort nagyon hosszan lehetne folytatni. Azt szokták mondani, a tudás hatalom. Itt a tudás a közösség tudása volt. Mindenkinek volt valami szerepe, mindenki tudta értékelni a hasznos információt, és a csapat honorálta a téves javaslatokat is, csakúgy mint a hasznos segítséget. Dinamikusán változott az élet, folyamatosan új információk kellettek, sok energiába került fenntartani, mégis nagyon sokan igyekeztünk sokat tenni azért hogy működjön, noha nem noszogattott minket senki. Érdemes megnézni ennek a tudásbázisnak a szerkezetét, mert sok érdekeset mutathat számunkra.

Milyen céllal jött létre a tankör/évfolyam/szak tudásbázisa?

"Lehet ma én tudok neked segíteni, de legközelebb nekem lesz információra szükségem", az egyetem sikeres elvégzése volt mindenki számára a cél.

Az információ tárolását hogyan oldottuk meg?

Messze nem álltak rendelkezésre olyan chat megoldások, amik a mai élet szerves részei, ezzel együtt az email-es levelezési listák is elég jól vizsgáltak. Visszakereshető módon tárolták a szükséges információt.

Hogyan lehetett kérdezni?

Nagy előnye és sikeres működésének alapját adta, hogy igen egyszerű volt a lekérdezés. Elég volt megírni a kérdést, akár a soron következő zh-ról, vizsgáról vagy előadásról volt szó és hamarosan érkezett a válasz. Ha valakinek megvolt az információja megosztotta azt szívesen. Így tehát sokan is használták, bíztak benne. A bizalmat pedig a rendszer újabb és újabb kérdésekre adott válasszal hálálta meg.



Hitelesség?

Nem is volt kérdés?! Mindig a legfrissebb információt osztotta meg az, aki tudta. Miért is tett volna másként. Volt persze olyan eset is, amikor nem volt egyértelmű a válasz hírértéke, ilyenkor sokszor ez is odakerült note-ként.

Mennyire volt könnyen használható a válasz, a csatolmány?

Talán meglepő, de szinte nem is emlékszem olyan esetre amikor kukában végezte volna a válasz, ráadásul szinte mindig előemésztett formában érkezett. Így tehát könnyen használható volt. Nem véletlen, hogy sokan használták a levlistákat. Bíztak benne.

Fenntarthatóság? Mennyi energia volt fenntartani? Mi működtette?

Az biztos, hogy nem kevés energia kellett hozzá. Mégis sokan vették a fáradságot és segítettek. Mindenki érezte, hogy talán legközelebb ő lesz az, akinek jól fog jönni a hiányzó válasz. Megvolt a közös cél és érdek, ez mozgatta a kritikus tömeget.

Megvizsgálva jó néhány aspektusát a tanköri tudásmegosztásnak, azt érzem, hogy ott működött. Pedig nem volt project vezetője, nem kellett noszogatni az embereket hogy foglalkozzanak vele, a válaszok pedig elég jó százalékkal megérkeztek és sokan, sokszor használták. Mitől működött?

- A tankörben mindenkit közös cél és érdek vezetett
- Amikor kérdés érkezett, akkor mindenki beletette a sajátját, időben az energia kiátlagolódott. Sokan sokszor egy kicsit tettek bele.
- Mindenki úgy érezte hogy hasznos, a mindennapi életében, munkájában érdemi segítséget ad és kap
- A kapott információk könnyen használhatóak voltak, érdemi segítséget nyújtottak
- Létezett a kollektív felelősség, így gyenge vagy haszontalan információ éppúgy elnyerte a jutalmát mint a hasznos.
- Mindenkinek jól esett, ha segíthetett, része lett a csapatnak

Mi tehát a megoldás?

Érdemes azzal kezdeni, hogy definiáljuk, hogy az adott csapat számára mit is jelent a tudásbázis, mire van szüksége. Ha megvan a cél, és ezzel sok mindenki egyetért, máris jó alapunk van a folytatáshoz. Az pedig, hogy a csapat egy közös célért mennyire elkötelezett, mit képes érte megtenni, a csapat mérője is lehet. Ha éppen itt akadnak megoldásra váró feladatok, használhatjuk a tudástár építését is a csapat fejlesztésére, építésére.

Jó munkát és sikeres építkezést kívánok!